

Datum
2016-03-02
Adress
August Palms Plats 1
Diarienummer
STK-2015-1521

Yttrande

Till
Miljö- och energidepartementet

Remiss från Miljö- och energidepartementet - Hälsoskadliga ämnen i byggprodukter – förslag till nationella regler M 2015/04120/Ke

Kommunstyrelsen i Malmö har beslutat att avge följande yttrande angående rubricerat ärende.

Kommunstyrelsen ser positivt på de föreslagna åtgärderna i rapporten och förslaget om att införa nationella regler för farliga kemiska ämnen i byggprodukter för att minska barns exponering välkomnas. Det måste anses rimligt föreslagna nationella regler börjar gälla från och med 2018 och att kraven är riktade mot den som kan produkten - tillverkare och importörer.

Däremot bör rapporten förtydligas om det kommer finnas sanktioner kopplade till de föreslagna reglerna. Vidare är det betydelsefullt att man i framtiden fortsätter med att undersöka samverkans effekter mellan olika ämnen. Hittills genomförda studier visar att halterna av kemiska ämnen i bostäder, förskolor och skolor är relativt låga, men mycket tyder på att samverkans effekter mellan olika ämnen även i låga koncentrationer kan ge betydande hälsoeffekter på kort och lång sikt.

I kommunens berörda verksamheter ställs idag egenskapskrav på material vid om- och nybyggnation men det är svårt att hitta en rimlig nivå och att klara tillsyn och kontroll av efterlevnad. Det finns därför ett stort behov av en nationell standard, ett regelverk att förhålla sig till för att kunna agera på ett bra sätt som enskild aktör, byggherre i det svårbedömda kemikalieområdet. Genom förslaget kan staden bättre bevaka att de nya reglerna följs i våra kommungemensamma upphandlingar.

Eventuella framtida krav bör också tas fram i samråd med Boverket och Folkhälsomyndigheten.

Om reglerna dessutom anpassas till befintliga regler för byggvaruprodukter i andra länder bör förändringen inte utgöra något handelshinder, och tvärtom skulle en reglering på området snarare kunna gynna handeln mellan olika länder.

En intressant iakttagelse är förändringen av begreppet ”barnperspektiv”. Barnperspektivet inbegriper numera även ofödda barn, det vill säga ska inte begränsas till typiska miljöer där framförallt barn vistas. Utifrån det perspektivet omfattas arbetsplatser och bostäder i en betydligt vidare bemärkelse än tidigare. Miljönämnden anser detta vara en positiv utveckling.

Historiskt sett spelar byggvarudatabaser, till exempel Byggvarubedömningen, BASTA- databasen och Sunda Hus, en viktig roll för byggsektorn och föreslagna nationella regler skulle därmed bli ett bra komplement till befintliga databaser och framför allt innebära en tydlighet, då det som konsument inte är enkelt att hålla reda på vilka krav som gäller för de olika databaserna.

I rapporten konstateras att halterna av kemiska ämnen i bostäder, förskolor och skolor är relativt låga, men mycket tyder på att samverkans effekter mellan olika ämnen i låga koncentrationer ändå kan ge betydande hälsoeffekter på kort och lång sikt. Kommunstyrelsen vill understryka att det är betydelsefullt att man fortsätter titta på samverkans effekter i framtiden.

I rapporten nämns att endast varor, det vill säga inga kemiska produkter, kommer att omfattas av de föreslagna nationella reglerna. Kommunstyrelsen ser inget hinder i att kemiska produkter lämnas utanför, då detta område är betydligt mer reglerat än det för varor. Vidare saknas en förklaring till varför inte metaller behandlas i förslaget. Malmö stad har stora utgifter för sanering av mark där bland annat metaller utgör en av problemkällorna.

Kommunstyrelsen ställer sig positiv till att de föreslagna reglerna avser byggprodukter i form av golv, väggar och tak då dessa produkter avger hälsoskadliga ämnen till inomhusmiljön. Samtidigt kan man ställa sig undrande till vad som händer med exempelvis golvmaterial med slitskikt. När slitskiktet är borta och materialet åldras, kan produkten då emittera mer efterhand än i början av livscykeln och i så fall fångar lagstiftningen denna problematik.

Avslutningsvis bör Miljö- och energidepartementet gärna också undersöka möjligheten att utarbeta nationella regler för hälsoskadliga ämnen även i verksamhetsinventarier.

Ordförande

.....
Karin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Pia Kanold
.....